

Ese detrei ori in septemana: Mercuri-a, Vi nerri-a si Dominec'a, candu o cola intréga, candu numai diumetate, adeca dupa momentulu impregiurariilor.

Pretulu de prenumeratune:

Table with 2 columns: Period (e.g., pe anu intregu), Price (e.g., 8 fl. v. a.). Includes rates for Austria and Romania.

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundintia nostri, si d'adrepulu la Redactiun Josefstadt, Langegasse Nr. 43.

Pentru anuencie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretiu soadiutu. Pretulu timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antcipa.

Viena 3/15 maiu 1869.

In momintele candu scriemu aceste sire, sunetulu clopoteloru si bubuitulu tunuriloru anuencia cumca M. S. Imperatulu, in sala mare a curtei, a inceputu se cetésca cuventulu de tronu, prin care se inchide sesiunea senatulu imperiale.

Unu domnu deputatu de unguuru a facutu interpelatiune in diet'a unguresca daca ministerulu are scire despre agitatiunile dacoromane ale oficialiloru din Fagarasiu, si de cumva are, ce mesure a luat u guvernulu? — Dupa verbuari de mai multe dile prin capital'a Ungariei, i-a succésu guvernulu a castigá pentru armat'a honvidiana 6 (siese) voluntari, cari facendu sgomotu cu ocaziunea in-cortelarii, guvernulu s'a sentitu indemn-atu a-i trimite catra casa in concediu.

In Franci'a, miscamintele electorale decurgu cu mare sgomotu. In Paris provocara doue tumulte cate de 20.000 de insi. Polit'a le-e imprasciatu din cauza ca incepusera nisce cantari, precum marsailésc'a, cari nu placu la „pré naltele locuri“, fiindu ca densele sunt pré nalte; de-ar fi ceva mai scunde, le-ar cantá si ele, precum au cantatu alta data. Inse: honores mutant mores.

Natur'a libertatiloru unguresci.

Nu se gasesce defeliu neci-unu poporu care se se lupte pentru sclavia, ci tote si-dorescu libertatea. Caus'a este naturala, cáci prin libertate, tote au se dobandésca cate ceva, fiindu ca acést'a este natur'a libertatei.

Ungurii au bucinatu prin lumea larga, cu multe spese, cumca densii sunt liberali. Lumea straina si credula li-a credintu, nesciindu cumca egemonisarea nóstra este ceea ce se numesce pre un-gur'a „libertate.“

Acum acea lume, candu aude despre opusetiunea natiunalitatiloru in co- tra elementulu ungurescu, se mira cá ce feliu de natiunalitati potemu fi noi cari ne luptamu in contr'a unui elementu liberalu, in contra libertatei?

Prin libertate, lumea culta intielege recastigarea si garantarea tuturoru drepturiloru naturali ale cutarei natiuni séu cutarui individu. Va se dica: este do-banda.

Prin libertate unguirii intielegu a-securarea egemoniei lor a supra natiu-niloru conlocuitorie si apoi magiarisarea acestor'a. Va se dica: este periculu ce ataca, tinde a inghití totu ce este cate unu criteriu natiunalu la noi, totu ce ni-ar poté asecurá individualitatea nóstra natiunala.

Se ilustramu cu esemple asertiunea nóstra: Prin libertatea unguresca, statulu

(guvernulu) se dá unu dreptu de inspec-tiune la beseric'a nóstra. Se folosesce de acestu dreptu astu-felu cá amena santiu-narea decisiuniloru bisericeii.

Scólele nóstre confessiunali, cladite cu banii nostri, numai cu truda le po-temu aperá ca se nu le inghita libertatea unguresca carea amenintia a le strafor-má in scoli comunali, premergatorie dó- ra scoliloru de magiarisare.

In mania opintiriloru nóstre, lim-b'a nóstra natiunala n'o potemu bagá in oficiolatele ce noi le sustienemu din pung'a nóstra, cáci libertatea magiara ni-a inchisu usi'a mai de totu.

De candu e cu libertatea unguresca, ni se sterse autonomi'a Transilva-niei, ni se delaturara legile cari acolo inarticulau si recunosceau cá esiste si o natiune romanésca.

De candu cu libertatea unguresca, ministerulu ung. capetá cartá bianca a supra Transilvaniei, adeca póte pro-cede acolo in modu absolutisticu. Éca unde duce libertatea unguresca: la ab-solutismu! scl. scl.

Acum, noi consentimu cu lumea culta, cá natur'a libertatiloru are se fie: a dobandí popórale conditiunile neces-rie pentru naintarea si desvoltarea loru.

— Pentru acestu cuventu intrebamu da-ca libertatea unguresca este o adeverata libertate; daca dens'a are natur'a liber-tatei atunci, candu in locu d'a ajudá des-voltarea nóstra, face tocm'a din contra: ne impedece la beseric'a, la scóla, la ofi-ciolate scl. inghite legile ce le-a gasitu favorabile naintarii natiunale, astu-felu in catu astadi mai tóta activitatea nó-stra e silta a se consume in aperarea celor'a ce le avem, necum se potemu castigá alte conditiuni nóuede progresu?

Nu, acést'a nu póte fi libertate ade-verata, candu dens'a pe atate terene ne ataca si impedece, si deci opusetiunea nóstra e justificata: ni trebuie o libertate carea se nu impedece desvoltarea si progresulu.

De la diet'a Ungariei.

Siedinti'a din 13 maiu a casei represen-tantiloru.

Császár interpeléza pe ministrulu de

interne, cá are elu cunoscintia despre agita-tiunile daco-romanesce ale organeloru munic-ipali din districtulu Fagarasiului. Interpelatiu-nea se preda ministrulu.

Iuliu Schwarz interpeléza pe ministrulu de justitia cá are cunoscintia cumca in unele comitate la individii de sub cercetare crimina-la se aplica pedepsa corporala si cá are de cugetu a presentá casei novéla in caus'a ster-gerii acestei pedepse. Ministrulu raspunde cá ca se se póta pedepsi astfelu de abuse, se re-cere ca respectivete casuri se fie cu precisiu-ne aretate; presentarea unei novele nu se ve-de a fi cu scopu in casulu acést'a unde e de-lipsa crearea unui codice penalu intregu; ata-re codice se va presentá casei.

Deák obsérva cá inca la anulu 1790 s'a adusu lege contra pedepseloru corporali; a-cést'a ar trebú numai se se observe cu stric-tétia.

Irányi presenta proieptu de lege in caus'a stergerii pedepseloru corporali.

Colomanu Tizza desapróba cá de atari abuse se vorbesce numai asié in genere fora d'a amintí casurile; prin acést'a se timbréza natiunea in fati'a lumei cu epitetulu de barbara.

Dupa acést'a se incepe cetirea proiepte-loru de adresa.

Comissiunea emisa de dieta, a asternutu urmatoriulu proieptu:

Maiestate imp. si apostolica regésca!

Cu bucuria amu intielesu din naltulu cu-ventu de tronu alu Maiestatii Tale cumca se indreptamu intrég'a atentiune a natiunei iute si resolutu spre opulu mare alu reformarii in-terne.

Si noi suntemu convinsi cá desvoltarea spiritala si materiala a natiunei e conditiunea neaperatu de lipsa pentru bunastarea natiunei si radiem'a cea mai secura pentru libertatea nóstra constitutiunala.

Sentimu defeptele, pe cari nu le potu-ramu delaturá pan' acum'a din caus'a relatiuni-loru nefavoritorie, cumscemu pretensiunile timpului, pe cari nu le potemu lasá neconsi-derate, si petrunsi de simtiemintele necesitatii reformeloru interne confórme scopului, ni tie-nemu de santa detorintia, dupa ce prin desle-garea cestiuniloru de dreptu publicu cari erau mai nainte pendinti, ni se puse fundamentu securu reformei nóstre interne, a ni indreptá lucrurile nóstre pe terenulu legislatiunei fora intardiare spre reforme cerute de timpu. A-cele puncte ale reformeloru interne, cari sunt

FOISIÓRA.

Necesitatea conferintieloru invetiatoresci.

I.

Conferintiele invetiatoresci garanta progresu in sciintiele pedagogice.

Art'a d'a cresce pre ómeni, are dóue parti: un'a teoretica, alt'a practica. Spirite mari ale trecutulu s'au aprofundatu in lan-trulu sufletulu umanu pentru a-lu scrutá! Ele au urmaritu cu unu ochiu ageru originea, des-voltarea si cultur'a omulu, astu-feliu: in catu pedagogi'a teoretica este nutrita si sustienuta de principie adunate la unu locu séu peron-duite intr'unu modu scientificu. Dar se ne in-tórcemu acum la pedagogi'a practica, ai careia tiermuri ochiulu omenescu nu i-a vedíutu neci odata! Si cum se ajungemu noi acesti tiermuri candu spiritulu nostru inca nu l'a scrutatú ni-me pana adi? Si cum se ne limitamu in scri-tarea mai departe a fiintiei omenesce: candu acést'a imensa opera merge pana la infinitu? Judecandu dara cestiunea, procum cere im-portantia ei, apriatu se vede: cata Rutina

pedagogica catu tactu, de cate cunoscintie teoretice si practice are lipsa unu invetiatoriu. Unu invetiatoriu dara, ca se ajunga a fi capabilu si in pedagogi'a teoretica si in cea practica, mai nainte de tóte trebuie se citésca, cáci studiulu si lectur'a i dau capacitatea de care are lipsa pre a sa cariere. Ni punemu dara intrebarea: ce carti se citésca? Respun-sulu este cu atat'a mai usuru: cu catu carier'a ce a imbraciat'o, l'indruma la carti pedago-gice, cari se otielésca mintea unui educatoriu, in catu se-lu ajute la perfectiunea in art'a d'a cresce pre omu, cari se i nobilité inim'a si cari in sferistu se-i aduca la dispositiune abun-dante sorginti de cunoscintie pedagogice! Ast'a defeliu nu va se dica cumca invetiati-oriulu n'are se cetésca si carti de acelea ce nu se referescu la pedagogia. Din contra, inve-tiatoriulu nu trebuie opritu de la lectur'a altorú scrieri; cáci ceremu cu staruintia de la elu a-si sci luá atitudinea in ori-ce impregiurari, in ori ce situatiune. Ceea ce pretendemu este numai pretensiunea nedispensabila ca: nici odata se nu preponderese in lectur'a unui invetiatoriu alte carti de catu cartile pe-dagogice. Cine nu scie, catu de scurtu este timpulu? Chiar si din estu punctu de vedere se-lu folosimu cetindu carti de atare categoria cari singure sunt in stare a ni garantá amelio-

raciuni si inlesniri in art'a d'a cresce tineri-mea.

Inse candu dicemu cá unu invetiatoriu trebuie se cetésca, cu acést'a inca n'am disu de-stulu; cáci nu numai din carti vom avé sciin-tiele teoretice si practice ale pedagogiei. Desfidemu pre ori si cine ar dice, cá elu este liberu de ratacire: candu scimu, cá omulu catu traiesce mereuasiu ratacesce candu in drépt'a candu in stang'a. — Standu astufeliu cestiunea, pe di ce merge sentimu lips'a de consultatiuni si de indreptari. Si acum intre-bamu: Unde ni potemu aflá chiaritate in tre-bile nóstre scolarie? Respensulu la asta, im-portanta dar totu-deodata si grea intrebare, este simplu: nicairi mai bine de catu in cerculu si in apropierea celor'a de panura o cu noi, de o sórte cu noi. Aici se gasescu invetiatorii pe unu teremu atatu de avantajos: in catu nu li-lu póte disputá nime — neci chiar forti'a bruta. Aici este locul, unde intrebarele puse pe teremulu discussiunei potu se ajunga la o fericitá deslegare. Cáci singuraticulu, pana candu siede a casa inchisu intre patru pareti, curundu va devení préda unei culturi uni-laterali; — si apoi ca o urmare firésca din cele precedenti, in tóte lucrurile lui va fi uni-lateralu. Éca de ce dice Herder despre astu-feliu de ómeni, cá ei sunt intru intune-

ricu si spiritulu lor este asemenea caosului, ce a existatu nainte de creatiunea universulu! Dar aceste scaderi desparu: indata ce unu invetiatoriu intra in contactu imediatu cu cei de categori'a lui; indata ce elu aude si alte pa-reri póte chiar diametralmente opuse de ale lui, si totusi sustiunute cu motive mai poterice. Atunci elu se si lasa de unilateralitati, si se imbraca cu vestmentulu universalitati. Toto-data, ca membru alu conferintieloru, a apu-catu pre adeveratulu drumu, pe care mer-gendu cu sirguintia, de securu si-va ajunge tint'a, ce urmaresce. Mi va objectá póte cine-va, cá sunt multe carti, cari in cuprinsulu lorú atat'a sunt de chiare, in stilulu lorú atat'a sunt de expresive, si in tóte locurile asiá sunt de usióre: in catu cetitoriu acelor'a n'ar avé lipsa de consultatiuni cu raportu la materi'a din cestiune. Áste supositiuni sunt numai la aparintia. De'ndatace vom intrá in meritulu, in fondulu acestoru asertiuni: ele vor desparé ca nisce simple ilusiuni. Se vorbimu dar de autoriulu unei carti scolastice. Sa punemu in evidintia distanti'a in spatiu si timpu a autoru-lui. Catra astea se mai adaugemu inca condi-tiunile de viétia familiara, sociala si politica, cari tóte potericu influentiéza inim'a aceluia, ce scrie. Desfidemu pre ori si cine, d'a sus-tiené contrariulu. Esperintiele pe campulu

insirate specialu in naltulu cuventu de tronu alu Maiestatii Tale, contienu astfelu de obijete, a caroru esecutare corespondietoria este si voi'a intregii natiuni; e de lipsa a decide in privinti'a loru catu mai curundu, si noi nu vom amená desbaterea acestoru obijete, avendu totdeuna naintea ochiloru la aceste debateri aredicarea potintiosá a buneistarii poporului, recerintiele sociale ale tierii si interesele impreunate si nedespartite ale ordinii si libertatii.

Onorámú cu pietate trecutul si reminiscintiele patriei. Totusi nu ne vom lipi de institutiuni, cari nainte potu se fie fostu corespondietorie timpului si póte si necesarie, cari inse impedeaa acum bunastarea, inlorigea si desvoltarea constitutiunala a tierii.

Multu timpu si greu lucru vor cere obijetele importante, ce sunt cu deamenuntulu insirate in naltulu cuventu de tronu. Legislatiunea inse trebue se-si indrepte atentiunea si spre alte cestiuni numeróse si nu de mai putiena importantia.

Ni se potú presentá si ni se vor presentá in decursulu timpului astfelu de cestiuni, si ni vom estinde decisiunile nóstre si a supra loru.

Suntemu convinsi cumca pactulu legalu ce s'a efeptuitu intre Ungaria d'o parte si Croatia cu Slavonia d'alta parte sub sesiunea trecuta prin contractu de dreptu publicu si care a si intratu in validitate, inca se va mai intari prin conlucrare fratiésca, ce ni-o cere afacerile nóstre comune. Cu totii sentimú necesitatea agendelor numeróse, si cu putere si activitate unita voimú si vom nisuf ca se promovámú bunastarea comuna a patriei nóstre.

Nu potemu intrelasá a nu amintí Maiestatii Tale cu incredere sincera putetiunea presinta a confiniului militarú. E fora indoiéla cumca confiniulu militarú apartiene la corón'a unghéscá. Una parte apartiene nemedilocitu la Ungaria, partea cea mai mare apartiene nemedilocitu la Croatia-Slavonia. In confiniulu militarú inca mai esista una institutiune ca ereditate, carea pe d'o parte nu convine cu relatiunile prezentulu, pe d'alta parte sta in contrastu directu cu legile nóstre, cari estindu sarcinile servitiului militarú si beneficiulu constitutiunei asemenea pe fie-cine. Nu ne indoimú cumca efeptuirea acestei reformari e impreunata cu numeróse si insemnate greutati; inse Maiestatea Ta ni permiti speranti'a, cumca vei indreptá nalt'a atentiune suverana spre delaturarea acestoru pedeci si astfelu vei face cu potintia, ca in loculu institutiunei militare ce esista in fapta, corespondietoriurelatiuniloru, pe calea reformarii graduate se intre in viétia referintiele constitutiunali si in asta parte a corónei unghérese si ca se se implinésca prin acést'a cererile constitutiunali ale Ungariei, Croatiei si Slavoniei.

Mai departe ni tnenemú de detorintia, cu provocare la §-lu 65 alu art. de lege XXX din anulu 1868, a face amintire Maiestatii Tale si

de Dalmatia, carea unita legalu cu Croatia apartiene la corón'a unghéscá.

Evinemintele batalii au ruptu nainte cu sute de ani acestu legementu facticu. Scimú cumca sub seculii decursi dupa despartire, felurite relatiuni s'au formatu de nou, numerate interese s'au ivitu de nou, pe cari nu le potema trece cu vederea si sacrificá unei reincorporari factice pripite. Inse ne incredemú intieleptiunei Maiestatii Tale, cumca va succede a delaturá greutatile si pe langa considerarea drepturilor si intereselor tieriloru participatorie a deslegá si cestiunea acést'a spre indestulare comuna.

Cu bucuria amú intielesu din naltulu cuventu de tronu alu Maiestatii Tale cumca relatiunile amicabile cu statele esterne ni dau prospectu securu pentru sustinerea pacii.

Si noi dorimú pacea, cáci batalia e totdeuna una necesitate grea si durerósa, mai alesu in starea nóstra, unde organisarea corespondietoria a afacerilor nóstre interne, si crutiarea ce e atatu de necesaria in bugetulu nostru si in sistem'a de contributiune, e numai in timpi de pace cu potintia.

Primesce Maicstate! spresiunea omagiala a multumirii nóstre adenci pentru gri-gi'a-Ti parintésca, careia, cu referintia la sustinerea nevatemata a constitutiunii nóstre si la promovarea desvoltarii interne a patriei nóstre ce convine dorintieloru tierii, se dede spresiune si in naltulu cuventu de tronu.

Ca ablegati ni tnenemú de santa detorintia, a stradú cu diligentia neintrerupta, ca intentiunea parintésca a Maiestatii Tale indreptata spre bunastarea patriei catu mai curundu se se implinésca aducendu binecuvéntare.

Dupa cetirea proieptulu de adresa a majoritatii, presenta C. Tisza pe celu alu partii stange. Acést'a recunosco pretiulu reformelor accentuate in cuventulu de tronu; a-cestea singure inse nu sunt garantia pentru prosperarea tierii, déca nu e favorabila basea de dreptu publicu. Atatu securitatea tierii catu si a tronulu pretindu restituirea uniunei personale. Unu statu fora armata, fora finantie, fora reprezentatiune esterna nu e in stare neci a se sustiene pe sine, neci a scuti tronulu. Cu referintia la reformele interne se se efeptúscá totu ce e cu potintia intre imprejurarile presinte, inse nu in pripa si nu fora considerarea desvoltarii istorice. Trecendu la singurataceile cestiuni de reforma, paragrafizéza reformele cuprinse in cuventulu de tronu si li face unele observari. Adres'a cere mai departe ca intregitatea tierii se se restitué deplinu prin organisarea cestiuniloru referitorie la Fiume, Dalmatia si confiniulu militarú, ca in afora se se sustiena pacea.

Simonyi din partea estrema presenta unu proieptu de adresa carele cu referintia la cestiunile de dreptu publicu consuna in esintia cu adres'a lui Tisza; cere reformele cele mai estinse, politica pacnica si neamestecu neci in cestiunea orientala neci in cea germana. In fine contiene adres'a sprimarea de reu

a supra situatiunii cislaitane precum si asupra portarii regimulu d'acolo fatia de Cehi si Galitieni.

Svetozar *Mileici* inca presenta unu proieptu de adresa, despre carele amú vorbitu mai pe largu in nr. trecutú; — densulu propune sistem'a federatiunei pentru provinciile cislaitane.

Tóte proieptele de adresa se vor tipari si joi'a viitoria se vor luá la desbatere.

Aradu, 10 maiu n. 1869.

Partid'a natiunala conchiamata pe 6 maiu a. c. coadunandu-se aici in Aradu la loculu indatinatu, D. Ioanu P. Deseanu, deschise siedinti'a cu o vorbire acomodata, in care multiamindu membriloru, cá in asiá numeru frumósu s'au infatisiatu la desbaterea trebiloru partidei, aduce la cunoscintia cumca obiectele, pentru care comitetulu a aflatu de bine a conchiamá partid'a natiunala sunt a) a despuné ca legea de natiunalitate se intre in viétia. b) cu privire la legea pentru invetiamentulu publicu, a nesuf' pe calea legala din tóte poterile, ca scótele nóstre confessionale se se sustiena in aceea-si calitate adeca se nu se stramute in scoli comunale. Vorbitoriulu din insarcinarea comitetulu partidei si-tiene de detorintia a reportá, cumca DD. Sigmundu Popovicu si Lazaru Ionescu ca ablegati dietali indepartandu-se din Aradu, comitetulu in calitate de substituti, pana la dispusetiunea partidei a alesu de presiedinti pre Dsa Ioane P. Deseanu si pre D. Demetriu Bonciu, din care cauza densu multiamindu pentru increderea acést'a poftescu partid'a, ca nainte de ce ar trece la desbaterea obiectelor ce-i stau nainte, se dispuna in privinti'a acestoru dóue locuri presidiale. La ce partid'a pe timpul indepartarii presiedintiloru ordinaru, de presiedinti substituti numai de catu alege cu unanimitate pre DD. Ioanu P. Deseanu si Demetriu Bonciu.

D. Deseanu ocupandu loculu presidialu reportéza partidei despre activitatea comitetulu de la adunarea generala din urma; enara procedur'a comitetulu la alegerile ablegati-loru dietali din anulu curinte: spune cumca in comitatu s'au alesu acei patru romani de ablegati dietali, pre cari comitetulu partidei i-a recomendatu poporulu alegatoriu; cumca de órace s'au aflatu cati-va membri ai partidei, cari in miscamintele acestoru alegori, cu respectarea decisuriloru partidei, in publicu au lucratu cu tóta energi'a in contra programulu partidei nóstre natiunale — comitetulu a insarcinatu o comisiune cu censurarea listelor membriloru, si la reportulu acestei comisiuni comitetulu in adunarea sa tienuta ieri in 5 maiu s'a convinsu, cumca dintre membrii partidei DD. Georgiu Ebesfalvai, Georgiu Constantini, Emericu V. Stanescu, Petru Caciuba si Georgiu Popovicu not. au devenitu in contrarietate cu programulu partidei, si ca atari in intielesulu programulu singuri prin faptele lorú au incetatu a mai fi membri ace-

stei partide, care incetare comitetulu a enunciat'o ca decisiune.

Adunarea partidei precum procedur'a comitetulu peste totu asiá in specie cea facia cu domnií amintiti, o ié la cunoscintia cu a probare.

Trecendu la obiectulu antaiu pentru care partid'a a fostu conchiamata: D. Ioanu P. Deseanu luá legea de natiunalitate din paragrafu in paragrafu si o talculu pe catu de detaiatu pe atá'a de respicatu urmáritu fiindu din partea adunarii in totu timpul discursulu de cea mai viua atentiune si a dese ori intreruptu de strigari entusiastice, se traiésca.

Se póte spune cu siguritate, cumca partid'a si dechilitu tierenií nostri cari erau de facia in numeru fórté frumósu, mai multu au profitatu de acést'a unica disertatiune, de catu de tóte disputele altoru siedintie, cari a dese ori au produsu numai amaratiune. Resultatulu acestei deprinderi cu legea de natiunalitate fu, cá partid'a cu unanimitate a insarcinatu pre Dlu Deseanu cu compunerea si tiparierea unui comentariu la legea de natiunalitate, éra pre Dlu D. Bonciu l'a insarcinatu cu compunerea unei petitiuni catra ministeriulu intregu parte ca vacantulu postu de comite supremu in comitatulu Aradulu se se deplinésca cu unu romanu, parte ca la compunerea judetiloru ce va urmá in viitoriu celu mai aprópe, se fie privire la cunoscintia limbistica a respectiviloru individi. Partid'a recomenda si ascépta nu numai de la comunitati, ca in tóte afacerile lorú se se folosésca de acestu dreptu garantatu prin lege, dar ascépta de la dirigatorií cercuali si de la advocatii romani, ca in cancelariile lorú, in coatingere cu comunitatile, cu parti si corporatiuni de natiunalitate romana se introduca si cu perseverantia se folosésca limba romana; cáci numai asiá va fi mai evidenta si necesitatea de a ni se implini dorintiele nóstre cuprinse in petitiune.

Petitiunea, pe candu scriu sirurile a-cestea, e gat'a, si numai subscrierile lipsescu, ca apoi prin ablegatii romani din comitatu numai de catu se se póta naintá la loculu destinatú.

Totodata partid'a a insarcinatu o comisiune cu compunerea, tiparierea si impartirea la comunitati a unui formularu de protocolu despre decretarea limbei romane de oficiala in tóte afacerile comunale, asiá ca sentiulu natiunala între marginile legii de natiunalitate sustatorie se póta avé spresiune din deplinu.

In urma despre legea pentru invetiamentulu publicu facendu Dlu Ioan Moldovanu unu comentariu verbalu mai indelungatu dar fórté bine si respicatu, partid'a si-a incheiatu siedinti'a de astadi, ducendu membrii cu sine o suvenire de bun'a contiolegere, cari asta data defeliu nu fuse ca mai de multe ori — conturbata prin dispute segi si spresiuni puresce din ambitiune personala, la ce membrii partidei si-perdeau voi'a de a mai veni la conferintie. Gracu.

sciintieloru pedagogice motivéza verdictulu, ce contienu susatinsese asertiuni. Pedagogia este o planta, ce trebue se se acclimatiseze, apoi se dea fructu. Desi sciinti'a este cosmopolita si trebue se afie cortelu la tóte popórale, totusi numai ale popóra se potú folosi de ea, cari si-o insusiescu lorú-si; va se dica, o nutrescu din Alimintele, ce se gasescu in conditiunile lorú de viétia natiunala, politica, sociala si familiara. Si dupa cum naturelulu unui copilu reclama desclinite trataminte — in catu instructorulu trebue se tiená séma de fenomenele psihice: tocmai asiá ne gasimú si cu individualitatea unci natiuni. Sciintiele trebue se prinda carne din poporulu acell'a, care vré se se folosésca de ele. Si écata-ne veniti la cultur'a natiunala, care singura ni póte dá garantia se traimu si noi ca poporu, ca natiune. Cei chiamati dara — intre cari se numera din fericire si invetiatorii — sunt avisati a contribuí dupa potintia la marirea edificiuului culturai nóstre natiunali. Éra invetiatorii nu potú ajutá mai binela promovarea intereseloru scolarie: de catu a veni la conferintie si a-si marturi pras'a castigata cu multa sudóre si celor'a lalti colegi ai sei. Din tóte astea se vede apriatu ce ideia nepractica sustienú cei ce dicu, cá se multumescu si numai cu cetitulu. Dar se trecemú ceva mai de-

parte. Este sciutu, cá liter'a omóra. Se me splicu. O frumósá vorbire incanta pre auditori, éra pre cetituriu pótese-lu' desguste urindú-se d'a o mai ceti. Pré naturalu, cáci cuventulu este recreatoriu plecandu vioiu de pre buze. Elu i da mintei agere preocupatiuni; elu face mari si adanci impresiuni a supr'a inimii: pre candu invelitu in litere remane mutu si rece ca momentumu. Cine vré, intrebú, se dispretuiesca ocaziunea d'a audí vorbindu-se de cele mai importante intreburi, ce chiamarea invetiatoréscá propune celoru presenti pentru desbatere? Desfidemu pre ori si cine d'a despretiuf astu-feliu de ocaziuni.

Partei teoretice a chiamarei invetiatoréscai apartiene si *facilitatea* in vorbire.

Sub aceste vorbe intielegemú facultatea si deprinderea d'a cugetá iute, — si celoru cugetate la momentu a li dá o spresiune precisa, simpatica si placuta. Caruia dintre invetiatorii i va lipsi acést'a calitate, acell'a nu póte propune letiunile nici limpede nici interesantu. Lui i lipsesce chiar aceea, ce *didactic'a* numesce fórma esterióra a invetiamentulu.

Unu invetiatoriu póte invetiá se vorbéscá usioru, frumósu si fluentu prin dese deprinderi in vorbire. Desfidemu inse pre ori si cine d'a castigá vr'o usiuretate in vorbire lucrandu la cuventari. Ele nu pré duca la scopu.

Precum o ideia, numai pusa pre teremulu discusiunei si-póte castigá o importantia: chiar asiá unu invetiatoriu póte capeté usiuretate in vorbire prin dese conversatiuni. Elu póte vorbí atunci simpaticu si frumósu numai prin conversatiune. Catra acestea, nisuinti'a principala a fia-caru invetiatoriu este d'a se apropiá catu mai tare in partea practica a pedagogiei. Scóla ni servesce de calauzu pentru a ajunge la tiena. Scóla dara este campulu, unde se arunca sementi'a. De s'a aruncatu sementi'a bine, acést'a o póte cunósce numai sementatoriulu (invetiatoriu). Numai elu póte cunósce modulú cum si cata si ce felu de sementia s'a pusu. Numai elu cunósce caus'a si efectulu: natur'a pamentulu, individualitatea copilulu, dupa naturelulu caruia asiéza elu sementi'a in inim'a miculuí omul — Si numai efectulu sementaturei si resultatulu instructiunei este barometruulu, cumpen'a, prin care unu invetiatoriu si-cunósce avantajulu metodei, de care s'a usatu pe timpul prelegeriloru. Dámu inse cate odata preste cate unu copilu, care cu tóta nisuinti'a nóstra d'a-lu educá bine, remane ca o neghina in grane. Aici trebue se ni vina intr'ajutoriu pras'a. Ea trebue se ni spuna, cá metod'a, de care ne-am folositu la instruirea celor'a lalti, pentru elu este desavantagiósá. In astufeliu de casuri *atitudinea*

invetiatoriuului este fórté grea; pentru cá elu trebue se intrebe esperinti'a si se trateze cu unii elevi intr'unu modu, cu altii dupa alta maniera.

Se póte cá o scóla ascunde unele spirite — si desí basele generali, cari conducú pre invetiatoriu in operatiunile sale, se aplica cu tóta rigóra: totusi se gasescu aici colé cate o particularitate, cate o individualitate asiá de tare pronuntiata; — in catu aceea are lipsa de deschilitate tratate. Este dar necesitate a schimbá metod'a dupa natur'a copilulu, dupa natur'a sujetulu, ce avemu se-lu cultivámú. Si chiar in astu-feliu de impregiurari esceptiunali atitudinea invetiatoriuului este grea; ea devine si mai grea, déca invetiatoriuulu este nou in cariera — si astfeliu n'are inca pras'a ce trebue se-lu ajute. Éca dar, cá si din estu punctu de vedere, conferintiele invetiatoréscai sunt pentru noi o *necesitate* imperativa, nedispensabila; cáci aici aducu asiá-dicendu invetiatorii pras'a castigata preste anu in diferite materii de invetiamentu si la diferite momente instructive!

Resumemu din tóte a dice inca o data: *cá conferintiele invetiatoréscai garanta progresu in sciintiele pedagogice.*

Íónu D. Petrascu, invetiatoriu in opidulu Resinari.

Aradu, maiu.

(*Despre scaderile Asociatiunei nationale.*) In nr. 42 alu „Albinei“ unu d. membru in directiunea Asociatiunei romane aradane, se plange ca zelulu s'a recitit, tacele nu incurgu colectantii nu-si implinescu detorintiele sel.

Tóte aceste scaderi sunt adeverate si a-deverite de nu se potu negá. Ni remane in-trebarea: ude jace caus'a accloru scaderi si cum s'ar poté delaturá?

Respunsulu la asta intrebare, l'avemu indata ce privim peste istoria infintiarii Asociatiunei nóstre, si confrontám cercustantiele de atunci cu ceata de acum'a.

Pana a nu se nasce Asociatiunea, ave-amu conveniri in locuinta privata a dlui Brandusiu, Aci s'a fauritú ideia despre o Asociatiune. Nu mergea neci unu saténu de la orasiu, fora a nu fi cercetatú localulu desemnátu, fora a nu fi cercatú se se intelnésca cu unulu séu altulu dintre inteliginti, ca se auda ceva de nou, cu privintia la interesele nóstre.

Dupa realizarea Asociatiunei, in etagiulu antaiu in cas'a de atunci alui S., rare ori vedeai s'o cerceteze cate unu strainu.

Mai tardú se adunau érasí mai multi in cas'a lui Bota, in gradina numita Telechiana.

Acum, ca Asociatiunea s'a asediatu in etagiulu alu doile, desí e in fruntea orasiului, totusi n'o cercetéza neci unu strainu, afara de cati-va teologi.

Dintru indiferinta de a cercetá localulu Asociatiunei, ne potemu convinge de o parte cumca poporulu saténu nu sente atragere si indulcire, éra de alta parte nu potemu trece cu vederea acea cercustantia cumca saténulu, venindu la orasiu namai cu tréba, pana se-si sfarsiesca tréba elu ustanesce nefindú dedatu pe petrisiu, apoi ustanitu anevoia se resólve a-si mai bate bietele picóre anca peste treptele aloru dóue etagiuri, mai vertosu sciindú cá acolo — afara de cati-va teologi — nu va affá pre nimene.

Catra acestea se mai luám in consideratiune cá pre de latúri se vorbescu multe lucruri si neadeveruri, cari remanendu nedelucite si nedemintite, producu impresiune rea si instrainare. Asié d. e. unu agronomu, provocatu a se inscrié de membru, mi-a respunsu cá „prunculu cutarui economu seracu a recursu pentru stipendiu la As. precum recusesse si copilulu unui prota. A protei a capetatú stipendiu, dar alu economului a fostu respinsu. Deci elu n'are bani de lapedatu pentru copilulu protei“. Venindu io apoi la Aradu, am gasitu cumca copilulu protei nu trage stipendiu de la Asociatiune ci de la familia Mocioni. — Inca unu casu: Pentru fiulu unui preotu repausatu Justinu din B. L. s'a resolutatu stipendiu, dar sub acela-si nume trage stipendiu unu fiu alu unui economu avutu din Semeacu. In asta privintia n'am capetatú deslucire cá de unde vine grosiela? neci sciú daca nu sunt si alte gresielé de a-cestea.

In manipulatúnea baniloru anca nu s'a gasitu modalitatea potrivita. Multi de pre lista restantiloru, au ciantantie a mana si potu dovedí cá au respunsu tacele. Acum, daca se va folosi o procedura aspra in contr'a acestora, óre ce va fi efectulu? atragerca catra, séu instrainarea de catra Asociatiune?!

Langa Sebesiulu s. (Transilv.) 27 aprile v.

(*Subsistintia preotiloru atacatu de unu preotu.*) Preotii romani se plangu preotindenea ca subsistintia li-e pré misera, abié li ajunge a-si sustientiá vieti'a fisica a loru si a familielor, necum se aiba medilócele necesarie pentru a se cultivá astu-felu, precum ar dorí densii si natiunea de la densii. Cu tóte acestea, éca unu preotu care tinde a micsiorá anca si acéta misera subsistintia:

In comun'a Lancremu, devenindú vacanta parochia repausatulu Simeonu Blaga, paroculu A. P. nascutu din respectiv'a comuna si statiunatu in Unedóra (despre carele credeamu pana acum cá e unulu dintre cei mai vrednici in tractulu Hatiegului) a intratu in Lancremu in timpu de nópte si adunandu „aristocratia satulu“ la casa parintiloru S. Sale, se dederá la petreceri pana demaneti'a, candu — in urmare prediceiloru si informatiuniloru ce le-au primitu de la S. Sa — impartira prin satu coléde chartia si plumbele ca se subscrie ómenii. La intrebarea cá ce au subscriu? sa-

tenii respundu: „de acum nainte se nu mai dámu paroculu neci cele dóue ferdeletie de tutei de cururidiu neci diu'a de lucru, la cari ne indeterisera mu din vechime, ci acela preotu va urmá repausatulu, care va slugí pentru tassele stolaric.“ Spre deslucire servésca observatiunea cá din stóle n'ar poté tráfi neci unu omu singuru.

Cum se imbunimú starea preotimei, daca si preotii agita in contra imbunirei? Recomendámú casulu acest'a attentionei ven. consistoriu archidieceanu din Sibiiu, ca se-lu faca pe preotu a-si aduce a minte de detorintiele sale bisericesci si nationale!

M.

Publicatiune.*

Din partea subscrisei directiuni a Asociatiunei nationale pentru cultura poporului romanu, prin acéta se aduce la cunoscutia onoratululu publicu romanu: cumca „sortiriile filantropice“ dimpreuna cu „biletele de intrare“ la petrecerea nationala (balu) arangiata in favóra fondului Asociatiunei si executanda in diu'a prima a adunarii generalu defipta pe 2/14 juniu a. c. in mai multe exemplarie s'au trimisu pretutindenev la respectivii domni colectanti si alti binevoitori ai Asociatiunei, pentru distribuire la onoratulu publicu doritoriu de cultura nationala a poporului romanu.

Pentru aceea toti doritorii de a participá la intreprinderea acest'a sublima, sunt avisati a cumperá — dupa placu si bunavointia — de aceste sortiri si bilete, de la respectivii domni colectanti prevediuti cu de a-cestea — pe langa depunerea pretiului, celu multu pana in 8 juniu a. c. st. n. care este terminulu inclusivu pentru incheierea planului loteriei filantropice, si pana la care toti respectivii posesori (venditori) de aceste sortiri si bilete, sunt avisati de a strapune consemnarile si banii, despre vendierea acestor'a si chartii, la acéta directiune.

Datu in sedintia ordinaria ténuta in Aradu, 8 maiu nou 1869.

Directiunea Asociatiunei nationale pentru cultura poporului romanu.

Demetriu Bonciu m. p. presiedinte substitutu Petru Petrovicu m. p. notariulu asociatiunei.

VARIETATI.

= *Afaceri scolare.* Almasiulu Mare Susani in Transilvania 29 aprile. In domineca florielor avuramu essamenulu cu tenerii din scol'a nóstra comunala. Pre langa preotimea nóstra ne-au onoratu cupresinti'a loru mai multi preoti de prin comunele vecine. Locuitorii se intrunira in numeru mare, ca se véda sporiulu de unu semestru alu copilasiloru loru, si potemu dice cá acestu sporiu i-a imbucuratu si a facutu onóre invetiatoriului Ioane Popescu. Vi scriemu acestu evinémentu caci este pentru jurulu nostru, de mare insemnetate fiindu cá e raru, si este raru pentru cá in totu jurulu Almasiului nu mai sunt alte scoli populare de catu numai dóue. Preotimea in mare parte necum se straduésca a infintiá scoli, dar neci indéma pre copii se cerceteze scolile din vecini. Bagu de séma Santfelo Loru cugeta casí tierenii: daca vor invetiá copiii, se popescu si-mi ieu patrahirulu. Ba ceva si mai multu, unu preotu a trasu din léfa invetiatoriului 15 fl. (cum? Red.) necum se-lu ajute. Intr'adeveru avemu si preoti buni, dar nu potu face mare sporiu de necadiulu cölegiloru slabi.

(*b*) *Confessiunea membriloru ce compunú cabinetulu lui Grant presiedintelui Statoru Unite din America.* Efectuirea libertatii confessiunali ca a unui dreptu fundamentalu cetatienescu proclamatu de tóte statele constitutiunali, neci unde n'a aflu a-tata spressiune ca in Statele-Unite. Membrii cabinetulu presiedintelui amintitoru state ni dau in privintia acést'a o rara dovéda. I-insirámú cu numele: Hoar procurorulu generalu si Boutwell ministrulu de finantie sunt unitari; Fish secretariulu de statu se tiene de biseric'a episcopésca; ministrulu de interne Cox e suedinburgianu; Borie ministrulu de marina e

* Sunt rogare si cele lalte diarie nationale, pentru bunavointia de a reproduce acéta publicatiune in colónele loru.

Directiunea.

catolicu; Rawlins ministrulu de rebelu nu se scie de se tiene de veri o cumunitate besericésca; Creswell maestrulu generalu de posta defeliu nu merge la neci o beserica. Membrii familiei lui Grant sunt metodisti, Grant insusi nu sa tiene de acéta comunitate besericésca, totusi merge regulatu cu ei la beserica loru. Precum vedemu in cabinetulu acest'a lipsesce ministrulu de culte si invetiamentu. Acést'a ata'a insémna cumca in Statele-Unite regimulu n'are de lucru neci cu cultele neci cu invetiamentulu publicu, ci densele sunt incredintiate singurateciloru cetatieni, cari prin urmare n'au se pórtre frica cá li se va atacá caracterulu scöloru.

(*b*) *Universitate pentru femei.* In Petropole s'au deschisu in luna acést'a in cinci gimnasie prelegeri pentru muieri si fete. Se dice cá inceputulu acestuia are se urme infintiarea unei universitati pentru femei.

(*b*) *Dóme dá-ni-le si nóa.* Comanda generala din Londra comunica pedepsile ce se vor aplicá dupa stergerea pedepsei trupesci la casurile de betia. Acestea incepu cu simpla dogenire si se urca pana la pedéps'a cu una suma marisóra de bani. Am dorí ca si la noi se se introduce ceva despusetiuni, caror'a se li succéda barem a micé numerulu aderintiloru dieului Bachus.

Socóte si multiamite publice.

Multiamita publica si computu de la Balulu ténutu in 27 januariu s. n. a. c. in favóra „bibliotecei“ creande pe sém'a tinerimei romane greco-orientale de la scólele capitale si elementarie din Lugosiu.

In numele comitetulu arangiatoriu ne sentimu fericiti generosiloru contribuinti a multúmi cu reverintia adenca pentru marimósele oferte ce au binevoitu a tramite cu scopu de a pune fundamentu la „Biblioteca“ creanda. Caus'a intardiarii de a aduce mai timpuriu la cunoscutia Onoratululu publicu rezultatulu, a fostu neincurgerea ajutoriloru a-sceptate de la estranei; deci dupa ce din mai multe locuri dejá au incursu, éra din cele lalte sperámú, cá dupa ce se vor convinge cá scopulu „balului“ nu a fostu a ne petrece, ci mai vertosu a deveni la medilóce prin cari se potemu tenerimea conduce mai cu usioretate la castigarea adeveratei culturi, sternindú in ea, inca din etatea frageda gustulu de a cetí opuri instructive; vor binevoí séu ajutorie de bani séu carti a tramite pe adres'a presiedintelui subscriu, a caror'a nume se vor publicá.

Perceptiunea balului e de 627 fl. 50 cr. v. a. Erogiunea: 227 fl.

A remasu venitu curatu: 400 fl. 50 cr. v. a. Din sum'a acést'a 200 fl. 50 cr. sunt destinati pentru procurarea feluriteloru opuri éra 200 fl. v. a. se vor depune la casa de pestrare.

Lugosiu in 9 maiu 1869 s. n.

Constantinu Udria m. p. Directoru, ca presiedinte.

Vasilie Nicolescu docinte ca notariu.

Numele contribuentiloru sunt:

Din Caransebesiu.

Illustr. sa d. episcopu Ioanu Popasu 10 fl. d. Ioanu Bartolomeiu 2 fl. prin d. Ioanu Peti'a colectante 2 fl. de la d. Ioanu Vasalieviciu 1 fl. d. Iosifu Tempca prof. 1 fl. d. Ales. Vasilieviciu 1 fl. d. Nicolae Post'a 2 fl. d. Nicolae Brancovanu 1 fl. d. Maioru Seraciu 1 fl. Din Carlovitiu: Esc. Sa d. Samuulu Marsieviciu patriarchu 25 fl.

Din Versietiu: Illustr. sa d. Emilianu Chengelatiu episcopu 10 fl.

Din Temisóra: Illustr. sa d. Antoniu Naco episcopu 4 fl. si carti in pretiu de 17 fl. De la Illustr'a familia mocioniana prin d. I. Janculescu preceptoru 22 fl.

Din Lugosiu: Prin comitetulu arangiatoriu de la domni urmatori. Illustr. Sa d. I. Fauru com. supr. 5 fl. Esc. Sa d. A. Dobr'a episcopu 10 fl. Prin d. Ziegler, colonelu 5 fl. Era de la corpulu oficirescu 24 fl. d. A. Macai vicecom. 2 fl. d. A. Wladu vicecom. II. 2 fl. d. Mich. Nagiu canonicu 3 fl. d. Hermin'a Maniu 3 fl. d. Ales. Atanasieviciu protófisc. 2 fl. d. Iov'a Popovicu negotiat. 5 fl. d. Mich. Besanu ases. 2 fl. d. Ioanu Vancea archivariu

2 fl. d. Küchler ases. 1 fl. d. Phöbus Németi viconot. 2 fl. d. Andrea Liviu canon. 1 fl. d. E. Patianschi protonot. onor. 1 fl. d. I. Fabri viconot. onor. 1 fl. d. I. Janculescu preceptoru 2 fl. d. Asbot preceptoru 1 fl. d. I. Pausu adv. 1 fl. d. Sienciciu 1 fl. d. Ant. Bee 1 fl. d. Petru Ratiu canon. 1 fl. Dr. At. Marienescu ases. 2 fl. d. Mateiu Kisiu canonicu 2 fl. d. Vasilie Stoianu jude prim. 5 fl. d. Stefanu Putnicu adv. 3 fl. d. Iosifu Fejer jude prim. 1 fl. d. Kokai asesoru 1 fl. d. A. Mahr ant. com. 2 fl. d. M. Schieszler 1 fl. d. C. Schieszler 1 fl. Dr. F. Neumann 1 fl. d. M. Asboth 1 fl. d. V. Jarina 1 fl. d. L. Tapai 1 fl. d. I. Harezcr 1 fl. d. I. Cosgariu capit. 2 fl. Dr. B. Petricu 1 fl. d. Titu Hatiegu ases. 2 fl. d. Gavrilu Popu 1 fl. d. Farkas protoc. 1 fl. d. C. Casiciu vice not. 1 fl. d. L. Bátori 2 fl. d. Juliu Panaiotu negot. 2 fl. d. Kronetter apotec. 2 fl. d. C. Weinhardt 1 fl. d. I. Wolf 2 fl. d. L. Céhmaster adv. 2 fl. d. Bernh. Deutsh fratii 2 fl. d. E. Svoboda 2 fl. d. I. Siatelesu 1 fl. d. D. Deutsch 3 fl. d. Zenov. Bordanu vice not. 2 fl. d. I. Kral 1 fl. d. G. Schmidt 2 fl. d. I. Olteanu secret. episc. 3 fl. d. T. Bordsasiu adv. 2 fl. d. M. Perianu act. episc. 1 fl. d. Pichler 1 fl. d. Mihailovicu 1 fl. d. I. Wurmhórner 1 fl. d. Scherübl 1 fl. d. I. Pellisecu 2 fl. d. S. Papp 1 fl. d. An'a Teodori 1 fl. d. G. Asboth 1 fl. d. A. Chileru 1 fl. d. I. Stanche 1 fl. d. D. Baieru 1 fl. d. E. Ghergheti 1 fl. d. Zunft cas. com. 1 fl. d. A. Weinhart 1 fl. d. M. Hirsch Deutsch fratii 5 fl. d. I. Lieker 1 fl. d. Echhardt 3 fl. d. I. Deutch 1 fl. d. N. Ignea 1 fl. d. I. Wladu jude cercualu 1 fl. d. D. Popovitia negot. 2 fl. d. P. Catusca negot. 2 fl. d. P. Jivi 3 fl. d. Z. Kammergruber 1 fl. d. G. Büttl 1 fl. d. I. Hundt 2 fl. d. F. Blum 2 fl. d. A. Tornea 1 fl. d. C. Florescu 2 fl. d. G. Jovi 2 fl. d. A. Nécsia 3 fl. d. I. Jiucsú 2 fl. d. I. Nicolesca 1 fl. d. G. Luc'a 2 fl. d. G. Damenescu 3 fl. d. I. Parvu 2 fl. d. N. Ignea 2 fl. d. A. Pödraszky 1 fl. d. G. Pesteanu prot. gr. or. 5 fl. d. M. Ignea parocu 1 fl. d. M. Poceanu par. 2 fl. d. C. Radulescu adv. 3 fl. d. F. Pascu ases. 3 fl. d. Gic'a propr. 3 fl. d. T. Popu propr. 5 fl. d. V. Opr'a 1 fl. d. V. Pavelu 1 fl. d. Stef. Berecianu archidiacon. 2 fl. d. P. Köváry 1 fl. d. I. Glavanu 1 fl. d. A. Berlogea 2 fl. d. A. Caldarasiu 1 fl. d. O. Metzler not. com. 1 fl. d. C. Tom'a inv. 1 fl. d. I. Muresianu 3 fl. d. I. Jorg'a 2 fl. d. F. Papp 3 fl. d. Mersiciu 1 fl. d. A. Hundt 3 fl. d. C. Parvi 1 fl. d. Wusching inv. 50 cr. v. a. Fúzi 1 fl. d. N. Popovicu 2 fl. d. G. Svoboda 1 fl. d. G. Lupulescu 2 fl. d. G. Marianu 2 fl. d. C. Popovicu 2 fl. d. S. Vitia 1 fl. d. S. Totváradí 2 fl. d. dr. Miescu 2 fl. d. P. Lang 2 fl. d. A. Bauer 2 fl. H. Klein 3 fl. d. Papházi juratu 1 fl. d. G. Bugariu 1 fl. d. S. Gavrilovschi 1 fl. d. I. de Fogarasiu 1 fl. d. Rezeiu ases. 1 fl. d. I. Ruslinu 2 fl. d. B. Marsiovsci 2 fl. d. D. Daminescu 1 fl. d. Bagosi 1 fl. d. S. Deutsch. 2 fl. d. C. P'algo 2 fl. d. M. Auspitiu 2 fl. d. Galini 1 fl. d. A. Höfler 2 fl. d. Hertiegu 1 fl. d. P. Boicaiu 1 fl. d. G. Boicaiu 1 fl. d. F. Freund 2 fl. d. P. Ghelesianu 1 fl. d. A. Mold 2 fl. d. I. Hipsch 2 fl. de la confetariulu 5 fl.

Din Fagetu: Prin d. Stefanu Antonescu jude primariu colectante din Fagetu de la dd. urmatori: D. Atan. Ioanovicu protop. 1 fl. d. S. Antonescu jude prim 1 fl. d. J. Milosiu jur. 1 fl. d. Jacobu Stoica jur. 1 fl. d. Nic. Sedanu com. de drum. 1 fl.

Din Serezanu: A. Maniu not. com. Serezanu 1 fl.

Din Bojuru: N. Barbulescu preotu Bojuru 1 fl. d. Stefanu Panaiotu not. com. 1 fl. d. J. Constantinovicu inv. 1 fl.

Din Fagetu: A. Mustetiu inv. Fagetu 1 fl.

Din Boccea montana: Prin d. A. Stolojanu jude primariu de la dd. urmatori: d. Zacharie Botosiu parochu 1 fl. d. Ned'a 1 fl. d. N. Panaiotu 1 fl. d. M. Rusu 2 fl. d. V. Diaconovicu 1 fl. d. A. Blajuti 1 fl. d. E. Petiu 1 fl. d. A. Christu 1 fl. d. A. Stolojanu protojude 2 fl.

Prin d. Juliu Petricu jude cercualu col. au incursu de la dd. urmatori, si adeca:

Din Resitia: A. Hergloz not. com. 3 fl. G. Poceanu parochu 2 fl. B. Biró jur. decere. 2 fl. A. Diaconovicu secr. la soc. 5 fl. J. Zimmermann jude com. 5 fl. J. Capetiu doc. gr. or. 2 fl. A. Jianu negot. 2 fl. A. Dragulovicu 2 fl. G. Nicolaeviciu 2 fl. A. Ursiciu not. com. 2 fl. G. Caragen'a priv. 3 fl. G. Jianu negot. 5 fl. Glig. Balanescu macel. 3 fl. Cristianu Pa-

tesianu priv. 3 fl. Ales. Crenianu papuc. 1 fl. J. Petricu jude cerc. 6 fl.

Prin d. V. Raduloviciu colectante au incursu de la dd. urmatori:

Din Beseric'a-Alba Majoru Meghelesiu 2 fl. Majoru Novacescu 2 fl. C. Cioloca 2 fl. C. Balanescu 1 fl. M. Pocreanu capel. 2 fl. V. Raduloviciu 5 fl.

Prin colectantele d. J. Vladu jude cerc. au incursu de la dd. urmatori din Satu-Micu: S. Patianschi propriet. 2 fl. C. Patianschi propr. 1 fl. J. Patianschi pror. 1 fl. D. Fodoru not. com. 1 fl.

Din Petros'a: A. Toroniosi not. com. 1 fl. Din Scheiusiu: Popeanu not. com. 2 fl.

Din Zgribesci: A. Mihutiu not. com. 1 fl. Prin d. Alesandru Ioanoviciu prot. ca

colectante au incursu de la dd. urmatori din Cheverseciul-Mare: J. Popoviciu par. gr. or. 1 fl. D. Craciunu par. gr. or. 1 fl. J. Barbulescu adm. 1 fl.

Din Sacosiu turcescu: P. Belu adm. par. 1 fl.

Din Buziasiu: Ales. Ioanoviciu protop. 4 fl. Prin d. Dionisiu Popesculu par. gr. or.

colectante de la dd. urmatori din Giabaru: Nicol. Lipovanu invetiat. 1 fl. Nicol. Chirea jude 1 fl. Georgiu Milencoviciu propr. 2 fl. St. Milencoviciu propr. 1 fl. Stefanu Petroviciu 1 fl. D. Popescu parochu 2 fl.

Prin d. J. Petroviciu juratu de cercu ca colectante, au incursu de la dd. urmatori, din Maciova: Sig. Liceu jude cerc. 1 fl.

Din Saculu: J. Petroviciu juratu 1 fl. D. Blajovanu parochu 1 fl. M. Klein medicu cerc. 1 fl. Hieron. Knop 1 fl.

Prin d. J. Nedelcu jude cerc. colectante au incursu de la dd. urmatori din Belintiu: C. Gruiciu protopopu 2 fl. D. Bratescu 1 fl. J. Hatiegu 1 fl. N. Grozescu paroch 1 fl. B. Novacu not. com. 1 fl. G. Berariu 2 fl.

Din Chizeteu: D. Cadariu not. si adv. 1 fl. Trifu Siepetianu par. 1 fl. J. Jambriuc padur. 1 fl. C. Brandusiu 2 fl. J. Nedelcu jude cerc. 2 fl. Ioanu Siepetianu juratu cerc. 1 fl.

Prin d. colectante Ionu Rusu catichetu la institutul pedagogic din Aradu de la dd. urmatori din Aradu: Dr. Atan. Siandou prof. 1 fl. J. Russu catich. 1 fl. Aug. Russu 1 fl.

Pin colectant. d. Teodoru Lazaru advoc. de la dd. urmatori din Urbea-Mare: Simionu Bic'a protop. 2 fl. Iosifu Romanu advoc. 2 fl. Gavrilu Netyo protop. 1 fl. Julian'a Ciocanu 1 fl. Petru Suci preotu 1 fl. Teodoru Lazaru fiscalu cons. 2 fl.

Prin colect. d. P. Chinezu invetiatoriu de la dd. urmatori din Gavosdia: F. Blidariu parochu 1 fl. P. Chinezu inv. 1 fl.

Din Lugosielu: A. Pausianu not. com. 1 fl. N. Cheversianu parochu 1 fl.

Prin colect. d. Z. Boiu profes. la instit. teologicu din Sabiu, de la dd. urmatori din Sabiu: unu anonim 1 fl. Aliquis 1 fl. Dr. Racuciu 1 fl. D. Cuntianu 1 fl. unu anonim 1 fl. Germann duhovniculu 1 fl. N. Cristea Z. Boiu par. si prof. 1 fl. Aliquis 50 cr.

Prin colect. d. Nic de Crainicu din Do-br'a 1 fl. Ales. Crainicu de acolo 1 fl.

Prin colect. d. N. Miheltianu dir. la scol. cap. din Resinari, de la dd. urmatori din Resinari: Sav'a Popoviciu Barcianu 2 fl. I. Brote 1 fl. Ilarianu Muciu Urechia 1 fl. Agapi'a Drocu 1 fl. Zoe Miheltianu 1 fl. Petru Siu-tionu invet. 1 fl.

D. Baron Haidte gener. din Saguseni 10 fl. d. Hazi propr. din Saculu 2 fl.

De la d. L. Sende jude cerc. s'au prim pe 4 bil. din Gavosdi'a 4 fl.

Din Domani: Prin colect. d. I. Olariu invetiatoriu in Domani de la dd. urmatori I. Oprea parochu 1 fl. d. Roma Colosiora jude com, 1 fl. d. P. Iacobu juratu com. 1 fl. d. G. Colosiora ostasiu 1 fl. d. I. Olariu docinte 2 fl. d. I. Tieranu protopopu in Lipov'a 2 fl.

Din Bara: d. Adalbertu Putnicu jude cercualu, ca colectante au transmis de la dd. urmatori. C. Lazaru juratu comitat. 1 fl. S. Spitzer propr. 2 fl. A. Ros'a paroch 2 fl. G. Brebu invet. com. B. Putnicu jude cerc. 2 fl. d. Aristide de Mangiarli din Delinesci 10 fl.

Din Bolduru: Prin d. I. Jucu parochu colectante, au incursu de la dd. urmatori Arthur Palic-ucevni 5 fl. Const. Grecu parochu 1 fl. Iosifu Jucu 1 fl.

Din Sidiora: Prin colect. d. George Gasparu parochu in Criciova, au incursu de la dd. urmatori: Const. Popoviciu invetiat. 1 fl. Nicol. Vui'a not. com. 2 fl. Nicol. Borlovanu parochu 1 fl. (flamur'a lui dr. Marienescu) I. Puscanu parochu din Criciova 2 fl. G. Gasparu parochu 2 fl.

(Continuarea va urmá.)

Concursu.

Pentru ocuparea statiunilor invetiatoriu din:

I. Josani (Zsosani) cottulu Biharii cu salariu anualu de 60 fl. v. a. — 16 cubale de bucate, — de la tóte cas'a una portiune de

fenu si unu fuioru — 8 stangini de lemne, si 3 vici de fasula, apoi stótele cantorale.

2. Calacea (Kalacze) cu salariu anualu 100 fl. — de la totu prunculu, indetoratu a umblá la scóla, cate 30 cr. — 10 cubule — de la tóta cas'a cate una portiune de fenu, 1 fuioru, 2 vici de fasula si apoi stótele cantorale.

Cei ce dorescu a ocupá aste statiuni, vor avé se predee necursele loru (adresate V. Consistoriu de la Aradu si prevediute cu

documentele de lipsa) subscrisului pana de astadi in patru septemane.

Oradea-mare 26. aprile 1869.

J. Fassie m. p. Protop. pestesului.

Din caus'a serbatorii r. e. de luni, nr. ven. va aparé pentru joi.

Cursurile din 14 maiu 1869 n. sér'a.

(dupa aretare oficiale.)

Table with columns for 'Imprumutele de stat', 'Efecte de loteria', and 'Obligatiuni desarcinatore de pamentu'. It lists various financial items and their values in 'bani' and 'marf.'.

Advertisement for 'Crescerea perului' (Hair Growth) by Wil. Abt. Includes text about hair care, product details, and contact information for the pharmacy in Vienna.

Advertisement for 'Seidlitz-Pulver de MOLL' with decorative graphics and text.

Text describing the central deposit for Seidlitz-Pulver in Vienna and its benefits for various ailments.

List of pharmacies and distributors for Seidlitz-Pulver in various cities like Bucuresci, Galati, Giurgevo, etc.

Advertisement for 'Adeveratu oleu de ficatu de chilu' (Liver Oil) by Dorsch-Leberthran-Oel.

Text describing the benefits of the liver oil and providing contact information for A. Moll, the manufacturer.